

Warszawa, 27 września 2018 r.

Komunikat FOR 26/2018:
Minister Brudziński cofa reformy i przywraca przywileje policji

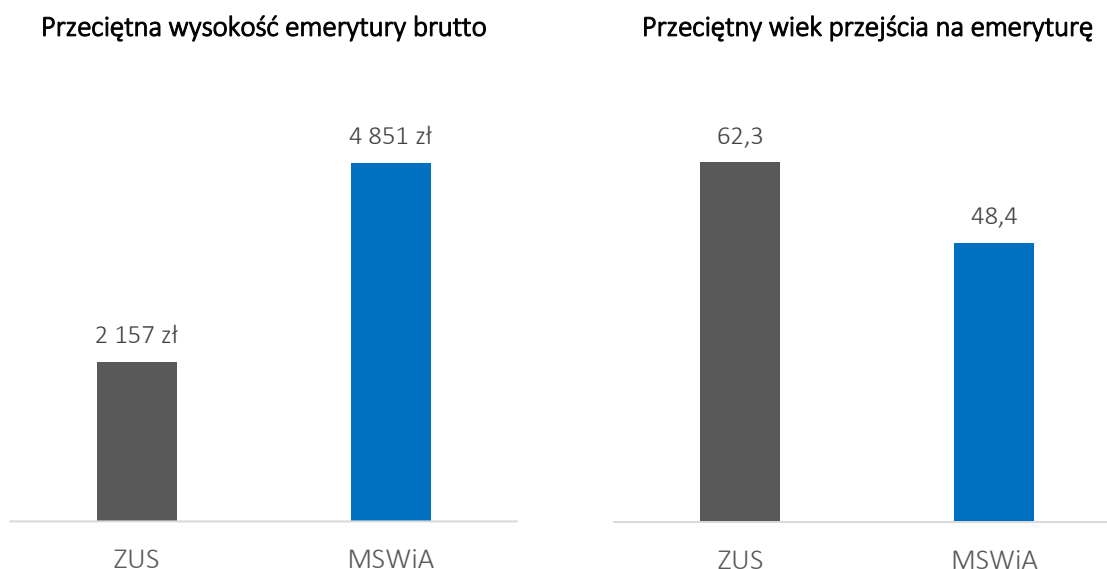
- Minister spraw wewnętrznych i administracji Joachim Brudziński zapowiedział przywrócenie znacznej części przywilejów policji sprzed reform rządu PO-PSL.
 - Wymóg minimalnego wieku emerytalnego 55 lat i 25 lat pracy miałyby zostać zamieniony na samo 25 lat pracy. Oznacza to, że policjant rozpoczynający pracę w wieku 20 lat mógłby przejść na emeryturę już w wieku 45 lat.
 - Jednocześnie pierwsze 30 dni zwolnienia chorobowego policjantów „liniowych” miałyby być płatne w 100%, a nie jak obecnie w 80%. Takie uprzywilejowanie policjantów „pierwszej linii” w stosunku do ogółu obywateli nie znajduje uzasadnienia, ponieważ już dzisiaj zwolnienia chorobowe z tytułu urazów doznanych na służbie płatne są w 100%.
- Funkcjonariusze policji i innych służb podlegających MSWiA już dzisiaj przechodzą na emeryturę przeciętnie w wieku 48 lat, podczas gdy zwykli obywatele ubezpieczeni w ZUS w wieku 62 lat. Jednocześnie nowo przyznane emerytury w MSWiA wynoszą przeciętnie 4 851 zł brutto miesięcznie, wobec 2 157 zł w ZUS. Na emerytury MSWiA zrzucają się wszyscy podatnicy bezpośrednio w podatkach. Inaczej jest w ZUS, gdzie kwoty emerytur są uzależnione od sumy wpłaconych składek które wpłaciła dana osoba, podzielonej przez jej oczekiwaną dalszą długość życia.
- Do maja 2013 roku policjanci na chorobowym otrzymywali 100% wynagrodzenia. W efekcie przeciętny policjant przebywał w ciągu roku 24 dni na zwolnieniu lekarskim, podczas gdy pozostali obywatele otrzymujący na zwolnieniu 80% pensji przeciętnie jedynie 14 dni. W pierwszym roku po reformie absencja chorobowa policjantów spadła o 28%, skutkując większą liczbą policjantów na służbie i oszczędnościami w budżecie.
- Forum Obywatelskiego Rozwoju od lat postuluje odejście od przywilejów emerytalnych służb mundurowych, wojskowych, rolników, sędziów i prokuratorów, na rzecz włączenia ich do powszechnego systemu emerytalnego ZUS. Jeżeli służby mundurowe zarabiają zbyt mało, to rząd PiS powinien podnieść ich wynagrodzenia, zamiast przywracać patologiczne przywileje, które zwiększają wydatki emerytalne w przyszłości, a dzisiaj zachęcają do nadużyć zwolnień chorobowych.

Policjanci związkowcy wyrażają zadowolenie z przywilejów dotychczas zapowiedzianych przez ministra spraw wewnętrznych i administracji Joachima Brudzińskiego, i – zachęceni nimi – zapowiadają dalsze protesty. NSZZ Policjantów opublikował uchwałę, w której wyraża zadowolenie z akceptacji przez rząd PiS części swoich postulatów, ale oczekuje dalszych ustępstw i zapowiada protesty. Związkowcy m.in. wyrażają zadowolenie z zapowiedzi zniesienia wieku emerytalnego 55 lat i pozostawienia samego wymogu 25 lat pracy, a także przywrócenia 100% płatnych wynagrodzeń na zwolnieniach chorobowych, chociaż chcą ich rozszerzenia poza policjantów „liniowych”¹. Nie odnosimy się w komunikacie do postulatów i propozycji płacowych, ale skupiamy na samych szkodliwych anty-reformach.

1. Policjanci już dzisiaj mają nadmierne przywileje emerytalne

Zapowiedź zniesienia wieku emerytalnego policjantów na rzecz samego wymogu 25 lat pracy zaskakuje, ponieważ już dzisiaj są uprzywilejowani w stosunku do reszty obywateli pod względem wieku przechodzenia na emeryturę i wysokości tych emerytur. Funkcjonariusze policji są wyłączeni z powszechnego systemu emerytalnego. Swoje emerytury otrzymują z MSWiA zamiast z ZUS, a wysokość tych emerytur nie jest ograniczona kwotą zgromadzonych składek. W 2017 roku przeciętny wiek przejścia na emeryturę funkcjonariuszy policji i innych służb podległych MSWiA wynosił 48 lat wobec 62 lat w ZUS, w którym ubezpieczeni są zwykli obywatele. Jednocześnie nowo przyznane emerytury w MSWiA wynosiły przeciętnie 4 851 zł brutto miesięcznie wobec 2 157 zł w ZUS (Wykres 1). System emerytalny MSWiA może być tak hojny, ponieważ dorzucają się do niego wszyscy podatnicy. Inaczej jest w ZUS, gdzie kwoty emerytur są uzależnione od sumy wpłaconych składek podzielonych przez oczekiwaną dalszą długość życia danej osoby.

Wykres 1. Nowo przyznane świadczenia emerytalne ZUS i MSWiA w 2017 roku

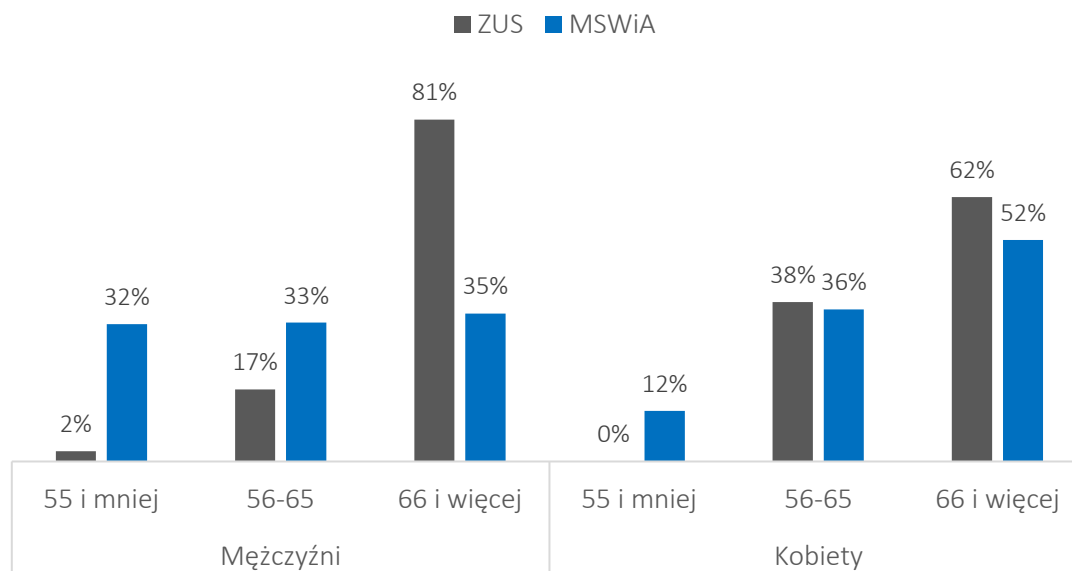


Źródło: Opracowanie własne FOR na podstawie danych ZUS i ZER MSWiA

¹ NSZZ Policjantów, Uchwała nr 113/VII/2018 Zarządu Głównego NSZZ Policjantów, 24.09.2018, <http://nszpz.pl/wp-content/uploads/2018/09/217-2018-Uchwa%C5%82a-113-VII-2018.pdf>

Uprzywilejowanie policjantów jaskrawo widać w strukturze wieku emerytów, 65% mężczyzn otrzymujących emerytury z MSWiA jest w wieku do 65 lat wobec jedynie 19% mężczyzn otrzymujących emerytury z ZUS. Aż 1/3 mężczyzn na emeryturach MSWiA ma 55 i mniej lat, wobec jedynie 2% w ZUS (Wykres 2).

Wykres 2. Struktura wieku emerytów ZUS i MSWiA w grudniu 2017 roku



Źródło: Opracowanie własne FOR na podstawie danych ZUS i ZER MSWiA

Reforma emerytur funkcjonariuszy mundurowych z czasów rządu PO-PSL była kluczowa, chociaż w dalszym ciągu zbyt zachowawcza. W latach 1959-2012 policjanci (a wcześniej milicjanci) mogli przechodzić na emeryturę już po zaledwie 15 latach pracy, niezależnie od wieku. Od 2013 roku nowo przyjęci funkcjonariusze przechodzą na emeryturę po 25 latach pracy i osiągnięciu wieku przynajmniej 55 lat. To ważna reforma, chociaż w dalszym ciągu zbyt zachowawcza, ponieważ pozostawia służby mundurowe poza powszechnym systemem emerytalnym ZUS. Generuje to koszty dla ogółu podatników i zachęca polityków do nadawania dodatkowych przywilejów.

2. Nie cofać reformy zwolnień chorobowych

Zniesienie uprzywilejowania policjantów w zakresie zwolnień chorobowych było udaną reformą rządu PO-PSL i nie ma powodu go cofać. Wszystkie zwolnienia chorobowe policjantów płatne były w 100% aż do maja 2013 roku. W efekcie przeciętny policjant przebywał w ciągu roku 24 dni na zwolnieniu lekarskim, podczas gdy pozostali obywatele otrzymujący na zwolnieniu 80%

pensji przeciętnie jedynie 14 dni². W pierwszym roku po reformie absencja chorobowa policjantów spadła o 28%, skutkując większą liczbą policjantów na służbie i oszczędnościami³.

3. Rekomendacje

Należy skończyć z uprzywilejowaniem wybranych grup zawodowych kosztem ogółu podatników i włączyć je do powszechnego systemu emerytalnego w ZUS. Dzisiaj służby mundurowe, wojskowi, rolnicy, sędziowie i prokuratorzy pozostają poza powszechnym systemem emerytalnym ZUS. Ich świadczenia emerytalne oderwane są od sum wpłacanych składek i oczekiwanej długości życia na emeryturze. Zbyt niskie składki i zbyt wczesne przejścia na emeryturę skutkują kosztami, które ponoszone są przez wszystkich Polaków w podatkach.

Emerytury nie powinny służyć jako rekompensata za niższe wynagrodzenia w trakcie pracy. W przypadku policjantów, żołnierzy czy sędziów, zawyżone emerytury należy rozpatrywać jako część wynagrodzeń – otrzymują niższe pensje dzisiaj w zamian za wyższe emerytury w przyszłości. To zła praktyka, która utrudnia obywatelom kontrolę wydatków publicznych. Jeżeli policjanci są obecnie zbyt nisko wynagradzani, to rząd PiS powinien podnieść ich pensje, a nie przetrzucać niejasne dzisiaj koszty na przyszłe pokolenia, które będą wypłacać zawyżone emerytury.

Zasada wypłacania niepełnego wynagrodzenia w trakcie zwolnień chorobowych powinna być utrzymana w kształcie jednakowym dla wszystkich obywateli. Praktyka pokazuje, że nawet o 20% niższe wynagrodzenie w trakcie przebywania na zwolnieniu chorobowym silnie zniechęca do nadużyć.

² MSWiA, Sejm uchwalil ustawę o L-4 mundurowych, 24.01.2014, <https://www.mswia.gov.pl/pl/aktualnosci/11756,Sejm-uchwalil-ustawe-o-L-4-mundurowych.html?search=32131501>

³ MSWiA, Ustawa o L-4 działa: liczba funkcjonariuszy na zwolnieniu spadła o niemal 30%, 24.07.2015, <https://www.mswia.gov.pl/pl/aktualnosci/13543,Ustawa-o-L-4-dziala-liczba-funkcjonariuszy-na-zwolnieniu-spadla-o-niemal-30.html>

Forum Obywatelskiego Rozwoju

FOR zostało założone w 2007 roku przez prof. Leszka Balcerowicza, aby skutecznie chronić wolność oraz promować prawdę i zdrowy rozsądek w dyskursie publicznym. Naszym celem jest zmiana świadomości Polaków oraz obowiązującego i planowanego prawa w kierunku wolnościowym.

FOR realizuje swoje cele poprzez organizację debat oraz publikację raportów i analiz podejmujących ważne tematy społeczno-gospodarcze, a w szczególności: stan finansów publicznych, sytuację na rynku pracy, wolność gospodarczą, wymiar sprawiedliwości i tworzenie prawa. Z inicjatywy FOR w centrum Warszawy i w Internecie został uruchomiony licznik długu publicznego, który zwraca uwagę na problem rosnącego zadłużenia państwa. Działania FOR to także projekty z zakresu edukacji ekonomicznej oraz udział w kampaniach na rzecz zwiększania frekwencji wyborczej.

Wspieraj nas!

Zdrowy rozsądek oraz wolnościowy punkt widzenia nie obronią się same. Potrzebują zaplanowanego, wyężonego, skutecznego wysiłku oraz Twojego wsparcia.

Jeśli jest Ci bliski porządek społeczny szanujący wolność i obawiasz się nierozsądnych decyzji polityków udających na Twój koszt Świętych Mikołajów, wesprzyj finansowo nasze działania.

Wyślij przelew na konto FOR (w PLN): 68 1090 1883 0000 0001 0689 0629

W sprawie darowizn, możesz się skontaktować:

Patrycja Satora, dyrektor ds. rozwoju FOR

Tel. 500 494 173

patrycja.satora@for.org.pl

Już dziś pomóż nam chronić wolność - obdarz nas swoim wsparciem i zaufaniem.

Wyślij przelew na konto FOR (w PLN): 68 1090 1883 0000 0001 0689 0629

KONTAKT DO AUTORA



Rafał Trzeciakowski

Ekonomista

e-mail: rafal.trzeciakowski@for.org.pl

Fundacja Forum Obywatelskiego Rozwoju – FOR

ul. Ignacego Krasickiego 9A · 02-628 Warszawa · tel. +22 628 85 11

e-mail: info@for.org.pl · www.for.org.pl

[f/FundacjaFOR](https://www.facebook.com/FundacjaFOR) · [t/@FundacjaFOR](https://twitter.com/FundacjaFOR)